

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šteč. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Velika noč.

Kakor čudovito razodetje, polno tajne simbole, se vrača leto za letom Slovencem praznik Vstajenja in vzbuja v tisočih slovenskih src čustvo ozkega sorodstva z osodo Trpina vseh trpinov, čustvo brezkončnega usmiljenja ž Njim, ki je nedolžen trpel in umrl, in čustva usmiljenja z nami samimi, ki nam je sedemdeset let in močnim osemdeset in je vse, kar je več, težava in bolest.

In kakor ognjevit hvalna pesem nas preveva v praznik Vstajenja misel Nanj, ki je vstal smrti v smrt, v življenje, rešenje pa njim, ki ga v bridkosti iščejo in stegujejo v nočeh roke po Njem:

„Dvigni se, Gospod, in nam sodi pravdo!“ Sin maloštevilnega slovenskega naroda! Ali ni tvoja zgodovina, ali ni tvoja sedanjost prav taka, kakor bi ti jo naslikal v bridki tožbi Jeremija? Ali niso vzeli tujci naše zemlje, kakor so rabljali delili Njegovo oblačilo? Ali niso vadljali, vadljali za našo last, kakor birci za suknjo Njegovo? Ali se ne dvigajo narodni nasprotniki v teh dneh silneje, ko kdaj prej nad Slovenstvo, hoteč mu zamesiti lesa v kruh in hoteč iztrebiti ga iz zemlje živih? Krivične besede govore o nas, našo deco nam tujinčijo, sužnjijo, trgajo kakor od prsi, od materine besede, našo zemljo si kupujejo, v nas širijo tujinstvo in versko zmoto in moralno propast. Tuje šole nam vsiljujejo, na svojih nas tepejo in zaničujejo. Tako delajo na Koroškem. Tako delajo v Celovcu. Tako v Trstu!

„Dvigni se, Gospod, in nam sodi pravdo!“ V ognjen steber zakrit Si izvedel svoje izvoljeno ljudstvo. In bil si mu vodnik pozneje, ko so vstajali krivi preroki in mu videli laži in trapa-rije. Slovenci, tudi med nami je takih prerokov in mnogo je ljudi, ki jim verujejo!

„Dvigni se Gospod, in nam sodi pravdo!“ Žalostno je življenje Slovencev. Zvečer se vprašujemo, kdo nam bo dal jutro, in jutro vprašujemo, kdo nam bo dal večer. Prazniki Vstajenja naj vlijejo v naša srca božilne zavesti, nadeje v življenje.

Živetil!

Vera Vanj nam je poročstvo, da bomo živeli in se kdaj veselili let, ko nas je poniževal.

Živetil!

Samo v veri Vanj in v delu je življenje. Vanj so upali naši očetje in jih je otei, jih ohranil tisočletja. Mi smo njihovi vnuki, in služiti Mu moramo, da nas bo ohranil in bomo živeli!

Slovenci, mi hočemo živeti!

Agro-Merkurci.

Pretekli teden se je odigralo v dvorani deželnega sodišča novo dejanje žaloigre kranjskega liberalnega gospodarstva. Kakor smo že v zadnji številki poročali, so sedeli na zatožni klopi zaradi propadle zadrage „Agro-Merkur“ gg. dr. Žerjav, tovarnar Lenarčič, ravnatelja Rožman in jud Cohen in odbornik Bayer.

Pred nekaj leti je prišlo z vseučilišč nekaj prenapetih doktorjev v Ljubljano, ki so hoteli kar čez noč preustrojiti liberalno stranko in uničiti S. L. S. Do tistega časa je vsa liberalna organizacija obstajala samo v papirnem zabavljanju čez nasprotnike. Mladi pa s tem niso bili zadovoljni. Videli so pri naši stranki različne, lepo uspevajoče organizacije, pa so hoteli tudi sami imeti nekaj takega. Poleg političnih društev so hoteli ustanovljati tudi razna gospodarska društva. Med drugim so ustanovili tudi „Agro-Merkurja“, s katerim so hoteli uničiti našo „Gospodarsko zvezo“. Toda ta liberalni otrok je prinesel jetiko v svojem telesu že na svet. Na ti boleznici je potem hiral, dokler ni v konkurzu izdihnil.

Na čelo „Agro-Merkurja“ se je postavil neizkušeni dr. Žerjav. Da bi pa zavod imel sploh kaj kredita, so pridobili uglednega tovarnarja g. Lenarčiča in ravnatelja „Kmetске posojilnice“ g. Bayra, da sta pristopila. G. Lenarčič je bil celo predsednik. Razprava je pa dognala, kako lahko miselno so postopali in vodili liberalci ta zavod. Edini, ki se je kaj na trgovino razumel, je bil gospod Lenarčič. Toda ta biva na Vrhniki, vsled česar se ni mogel za kupčije veliko brigati. Tudi sta gospoda: dr. Žerjav in Rožman pravi položaj vedno zakrivala. Naročila sta takoj v začetku kar 150 vagonov žindre. Seveda je niso mogli prodati. Da so tovarne sklep uničile, je moral Agro-Merkur plačati odškodnino. Kmalu so odprli tudi v Trstu podružnico. Za voditelja je najel narodni radikalec dr. Žerjav juda Cohena, ki ni nič znal slovenskega jezika. Tukaj so postopali še bolj lahko miselno. Od mlina „Elizabeth“ v Budapešti so kupili kar 150 vagonov moke. Pogodili so se, da jim bo plačal mlin 1 1/2 % provizije. Žerjav in tovariši so veselja skakali nad „dobro kupčijo“. Da bodo morali od tega plačati tržaškim senzalom po 1 % provizije, vzdrževati velika skladišča in drage uslužbenice, na to seveda niso mislili. Poleg tega se moka tega mlina ne prodaja lahko, ker ni posebno lepa. Drugi zastopniki mlinov v Trstu dobe po 3 do 4 % provizije, pa še komaj izhajajo. Žerjav je pa mislil, da bo s polovico manjšo provizijo zabogatil. Naročili so tudi velike množine koruze, kar cele vlake, ki je seveda niso mogli spraviti v denar, zato so se cel vagoni spridili. Vredno je pripomniti, da so liberalni narodni radikali delali kričečo reklamo za moko madjarskih judov, dasi imamo Slovenci več prvovrstnih mlinov. V Trstu je gospodaril neomejeno nemški jud, slovenski uradnik g. Štucin je pa moral stran, ker se je haje predrznil zabavljati nad judovim slabim vodstvom.

PODLISTEK.

(Konec.)

Iz ptičjega življenja.

1. Seničica.

Iz češčine priredil V. Hybášek.

V cerkvi se je potem nadaljevala sveta maša, naprej so donele orgle in so peli ljudje. Prvi, ki so se otresli splošne osuplosti, so bili otroci, razvrščeni pred obhajilno mizo kakor cvetlice na gredici. Ličica so se jim držala na smeh, v očeh jim je zagorela prijazna lučica in drobni njihovi prstki so kazali na altar.

Da, tam na tabernaklju, ravno v sredi med dvema angelcema, sedi skrčena mala, prestrašena seničica. Revica počiva. Kljunček ima lahno odprt, nežno perje na prsih se očitno privzdiguje, ko hitro diha, in njena črna očesca begajo nekako skrbipolno in nezaupno po cerkvi... Tiho sedi, glavico ima sklonjeno na stran kakor da bi pazljivo poslušala veličastno mašno pesem, ki jo ljudstvo kitico za kitico poje.

A nenadoma umolknejo orgle, zamre petje, le zvončki pri altaru naznanjajo s svojimi srebrnimi glasovi, da je prišel sveti trenutek „spreminjanja“. Duhovnik je pokleknil in povzdignil med globokim, spoštljivim molčanjem sveto hostijo nad glavo, da jo je pokazal na kolenih klečečim vernikom. In, glej! V tem veličastnem trenutku se je oglasila seničica. Zažvrgolela je svojo kratko pesmico prvič — in, ko je duhovnik

dvigal kelih, je hvaležno in radostno zapela vdručič.

Bilo je to nekaj tako nenavadnega in tako globoko in resnično ginljivega, da je ministrant pozabil pozvoniti in duhovniku kakor vernikom so solze porosile oči.

Od tega časa je bila mala seničica „naš ptiček“ v cerkvi. Lahko bi bila šla na prosto, okna in vrata so bila radi nje ves dan odprta; seničica je sicer sedla na okno, pogledala ven v širni svet, toda, kakor da bi se v tej mali glavici vzbudil spomin na strašnega skobca, poskočila je malo in se vrnila v cerkev. Tu je stikala po vseh kotih, po nazidkih in špranjah, iskala pajkov in muh, in prirasla je k srcu nele cerkveniku, marveč tudi otrokom. Ti so hodili vsak dan k sv. maši, nosili ji drobtinice v žepih, trosili jih na stopnice pred obhajilno mizo in so gledali ptičico, kako je sedela na kraj plitvega kropilnega kamna in pila.

Dokler so orgle donele in otročji glasovi peli, je ptiček tiho poslušal, a komaj so pri povzdigovanju utihnile orgle, oglasilo se je njegovo nežno solo-petje, tako da so že vsi hrepeneče pričakovali tega trenutka, in seničica jih ni varala nikdar.

Tako je minila cvetna nedelja in je prišel veliki petek. Ljudstvo je napolnilo cerkveno do zadnjega kotička in je ob žalostnih spominih tega dneva pozabilo skora na seničico. Ta sedi na obzidku in čaka, kdaj se bo oglasil zvonček pri zakristiji, kdaj orgle na koru in ljudje v cerkvi, toda zastoj. Zvonček visi kot bi bil

mrtev in se ne gane, orgle so onemele in ljudje molčijo. Le strašni zvoki lesenih klopcev odmevajo od časa do časa po cerkvi.

„Kaj je to? Kaj je to? Zakaj ne poje?“ nemirno povprašuje seničica in od altara leti naravnost na kor in tu sede na zaprte orgle. Srček ji zopet bije tako močno, da se dviga zneško perje na nežnih prsih; zdi se ji, da se že plazi hudobni ropar v cerkev — sama grozna smrt da se bliža in da ji niti cerkev ne bo mogla zabraniti vstopa.

„Kaj je to? Kaj je to?“ začivka znova. Vidi duhovnika kako odkriva sv. križ, poljubljuje njegove rane — sliši žalostno pesem. „Ljudstvo moje, ljudstvo moje! kaj sem ti storil?“ — Težka žalost se širi po cerkvi in lega na srca vseh, tudi na srce seničice. Žalost in strah sta se polastila tičice, tesno ji je, ven — ven, med svet bi rada — ven, kjer solnce sije, drevesa zelenijo in kjer se med zeleno travo dviga pisano cvetje.

Na črni preprogi, razprostrti pred glavnim altajem, leži na tleh križ; pred njim na tlaku kleči duhovnik z globoko sklonjeno glavo, sklenjenimi rokami in solznimi očmi. Krog njega klečijo otroci in odrasli ter poljubljujejo rane mrtvega Zveličarja...

„Kaj se je zgodilo?“ šinilo je ptičici v glavo. „Ušla bom!“ si je mislila in s kora je naravnost udarila k okroglemu oknu nad velikim altajem, skozi katero je jutranje solnce razlivalo svojo zlato zarjo ravno na križ, ležeči na tleh.

Zamolkel udarec — da je zašklepetalo steklo v oknu — se je razlegel po cerkvi. Vsi so pre-

Naravno je, da je moral iti Agro-Merkur pri takem vodstvu rakom žvižgat. Njegov primanjkljaj znaša 748.000 kron. Predsednik Lenarčič je bil prisiljen napovedati konkurz.

Vse to perilo se je pralo cel teden pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Obtoženci so zvrčali krivdo drug na drugega. Pokazalo se je pa v pravi luči narodnjaštvo liberalnih voditeljev. Jasno je, da so poloma krivi predvsem jud Cohen in ravnatelj Rožman in pa dr. Žerjav, ker je bil prelahkomišljen. Na to stališče se je postavil tudi državni pravdnik. Toda pri obravnavi je bil tudi dr. Tavčar, ki je zastopal „Zvezo slovenskih zadrug“. Ta ima dobiti od Agro-M. 336.000 kron. Ta denar bi liberalni veljaki lahko spravili skupaj. Toda Zveza je hotela plačilo tega zneska „blagodušno“ nakloniti g. Lenarčiču. Zato je poslala zastopnika k razpravi. Dr. Tavčar je prijatelj Lenarčičev in marsikaj ve, zato se je pa dal najprej zaslišati kot priča proti njemu. Državni pravdnik ni posebno pritiskal gg. Lenarčiča in Bayerja, pač pa ostale obtožence, zlasti Cohena. Za njim pa je vstal dr. Tavčar in se trudil za žive in mrtve, da bi dosegel obsodbo svojega bivšega tovariša v deželni zbornici, g. Lenarčiča. Ta ima denar, drugi pa ne! Če bi bil g. Lenarčič oproščen, bi Zveza ne dobila dosti. Kadar se pa gre za žep, takrat tudi pri liberalcih vse neha: prijateljstvo, strankarstvo in narodnost. G. dr. Tavčar je dobro vedel, da imajo madjarski judje še mnogo več tirjati, kakor „Zveza“. Z obsodbo g. Lenarčiča bo od našega narodnega premoženja odletelo blizu pol milijona kron, ki bo romalo onstran Litve.

Sodni dvor je spoznal vse obtožence za krive in obsodil: Gabriela Cohena na 5 mesecev, Lenarčiča, dr. Žerjava in Rožmana na 4 mesece in Bayra na 2 meseca zapora, poostrenega s postji.

Državni gozdi.

V „Gorenjcu“ je bila objavljena interpelacija poslancev S. L. S. na poljedelskega ministra zavoljo gospodarstva v državnih gozdi. To interpelacijo smo vložili na zahtevo delavcev in kmetov, ki stanujejo v bližini državnih gozdov. Interpelacija je imela dvojni uspeh: Delavci so dobili delo v državnih gozdi, liberalci se pa v „Slov. Narodu“ jezijo. Kaj pa smo hoteli z našo interpelacijo? To smo zahtevali, da naj država v svojih gozdih gospodari tako, da bo za vzgled kmečkim posestnikom, ne pa tako, da se naši kmetje spopadajo nad tem gospodarstvom. Delo v gozdih naj se oddaja javno tistim, ki delo sami izvršujejo, to je gozdnim delavcem, ne pa pod roko podjetnikom. Pri letošnji oddaji gozdnih del so dobili v eraričnih gozdih delo samostojni delavci. Dela v gozdih verskega sklada je ravna-

senečeni povzdignili glave. Ah, seničica se je zaletela v okno, s kljunčkom in prsi udarila na trdo steklo, odletela, in že se opoteka kakor omamljena — dva — trikrat — zaporedoma se je obrnila, obupno trepetala s krili, da vzdrži ravnotežje, toda zaman. — Pada — pada nižje — vsi nehote in nevede dvigajo roke, da bi jo med padcem vjeli — toda padla je mrtva duhovniku v nastavljenih dlani... Vsa cerkev je zaihtela.

Naša šola v Egiptu.

Avstrijci v Aleksandriji so bili do najnovejšega časa navezani na evropske šole raznih narodnosti. Res ni šolske obveznosti v Egiptu, toda svojih otrok niso mogli pustiti brez pouka. Navezani so bili torej na tuje šole, zlasti nemške, italijanske in francoske. Nekateri so pošiljali svoje otroke tudi k zasebnim učiteljskim osebam v pouk, seveda s precejšnjimi stroški. Težko pa je bilo starišem, ko so videli, da se otroci ne navzamejo v teh šolah tistega duha, ki so ga pri njih želeli. Zlasti o avstrijskem domoljubju niso otroci dobili zmisla. Kar so n. pr. čuli avstrijskega, se ni dvigalo mnogo nad napev naše lepe avstrijske himne, ki se je pa niso priučili na besedilo „Bog ohrani, Bog obvaruj“, ampak na besedilo pesmi „Deutschland, Deutschland über Alles.“ Pri tem ni čuda, da so se avstrijski domoljubi vpraševali, kako da ima Egipt toliko nemških, italijanskih in francoskih šol, za katere je deloma manj otrok, nego so jih štele avstrijske družine, zlasti Slo-

veljstvo prej oddajalo pod roko podjetnikom za visoke cene. Morali so pa, mislim na pritisk poljedelskega ministrstva, na novo razpisati oddajo del in pri javni oddaji so prevzeli delavci in podjetniki delo vsled konkurence po veliko nižjih cenah, tako da je baje verski sklad pridobil kakih 20.000 K. Kdo pa je kriv, da niso delavci dosegli visokih cen? Podjetniki so krivi, ki so jim delali konkurenco, pa ne poslanci. Toliko pametni so tudi naši delavci, da to vedo. Delavci so pa vseeno s tem zadovoljni, ker ne bodo več odvisni od podjetnikov, katerih dobrot so že do grla siti. Če bi delavci ne bili poslušali liberalcev, bi bili že davno dosegli to, za kar se morajo še le danes boriti. Če berejo danes „Slov. Narod“, se prav lahko prepričajo, kako bi se jim godilo, ako bi jih zastopali liberalci. Bili bi večni sužnji izkoriščevalcev. Seveda tudi to boli liberalce, ker ne bodo več državni gozdi molzne krave gotovih podjetnikov. Nato bomo že gledali poslanci.

Resnica je, da sem jaz glavni krivec, da se je nekoliko zasukalo. Že več let zasledujem to gospodarstvo. Mnogo nepravilnosti bo še prišlo s časom na dan. Liberalci naj le pridno izzivajo, bodo še marsikaj izvedeli. Dvomim, če jim bo Kemperle za to posebno hvaležen. Če me dopisnik v „Slov. Narodu“ napada, da sem zato slab poslanec, mi gotovo pri mojih volilcih ne bo prav nič izpodkopal zaupanja. Jaz se zavoljo tega ne bom veliko prekljal v časnikih z liberalci, saj imam dovolj prilike prav jasno to obdeleti pred svojimi volilci na shodih. Zapomni naj si pa dopisnik v „Slov. Narodu“, ki pravi, da je še mlad in mene malo pozna, da do sedaj še nisem prav nič ostal dolžan liberalcem in da bom tudi za to prijaznost desetkratno poplačal. Toliko poguma imam še!

Fr. Demšar.

DOPISI.

Cerklje. „Gorenjec“ se prodaja v trgovini Repnik v Cerkljah, št. 94. Le pridno segajte po njem! Ravnotam se prodaja tudi dnevnik „Slovenec“.

Iz Gorič. Mladeniška Marijanska kongregacija priredi na velikonočni ponedeljek, 13. aprila, in na „belo nedeljo“, 19. aprila 1914, dramatični predstavi: „Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta in mater“, žaloigra, in „Za letovišče!“ burka. Začetek obakrat ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vljudi vabi odbor.

Iz Tržiča. Kakor se čuje, bomo menda vendar dobili novo šolo osemrazrednico. Čas bi že bil, saj imajo že po kmetih petrazrednice. Pri nas pa morajo sedeti nadarjeni otroci po štiri leta v četrtem razredu. Le Nemci so se začeli upirati novi šoli, in pred vsem osemrazrednici, češ, da zadostuje štirirazrednica. Za par nemških otrok imajo sami nemško štirirazrednico in novo moderno poslopje, za 500 slovenskih

otrok pa naj zadostuje štirirazrednica v stari šoli. Z dvojno mero se hoče tu meriti. Želimo, da se vsi tisti gospodje, ki pridejo v poštev, požurijo in čim prej izvršijo vse potrebno, da se prične z gradbo nove stavbe. Predilnica je prinesla veliko žrtev, ko je odstopila za šolo najlepši prostor na vrtu, za to ji gre vsa čast in hvala. — Občinski odbor je dovolil Gasilnemu društvu 300 K podpore. — Klavnica se bo zgradila že letos.

Križe pri Tržiču. Takajšnji telovadni odsek „Orel“ bo imel v nedeljo dne 12. t. m. redni občni zbor v društvenih prostorih v stari šoli. Na ta zbor so povabljeni vsi člani in prijatelji mladine.

Novi rokovnjači. Iz Križev pri Tržiču se poroča, da se tam klatita dva nevarna tatova, bivša delavca v tržiški predilnici, ki kradeta predvsem živila. Več dni ju je iskalo okrog 20 orožnikov, a sta se znala skriti. Ljudje so v velikem strahu.

Bled. Pogosto je čuti pri nas zabavljanje zaradi vodovoda. Ker so tuintam prekopana pota, ljudje zabavljajo čez vodovod sploh in čez tiste, ki so nam ga izvojevali. Prav je, da imajo ljudje svoje misli, da jih povedo, tudi prav. Kdo bi jim zameril? Ali tu nevede škodujejo dobri stvari, t. j. so se prehiteli. Vse stoji pod vtisom hipne razburjenosti. Kmet nezadovoljen misli samo na njivo, katero ima slučajno na drugi strani prekopa. Eden začne, drugi mu prigovori in tako gre naprej. Toda pomislite, koliko ljudi ima zaslužek, ki bi bili sedaj brez dela, koliko izkupijo trgovci; tudi tega ni podcenjevati. Zabavljati je lahko, ampak vsak tak človek naj prej pregleda vse okoliščine, predno izreče besedo. Prej naj primerja dobiček in izgubo, potem naj šele izreče obsodbo. So stare babe, ki godrnjajo, če je teden dni ni dežja: „Kaj bo, kaj bo!“ in če dežuje dva dni: „Oh, oh, vse bo segnilo!“ Ob času žetve pa pravijo, „Hvala Bogu, prav je bilo tako!“

Gorje-Bled. Uprava erarskih gozdov na Pokljuki in Mežakliji je zadnji čas ustavila vsa izplačila za že izgotovljeno delo in vožnjo. Ljudje so nevoljni, zabavljajo, povprašujejo. Kot vzrok se navaja — pomanjkanje denarja. V proračun za leto 1913. so se vrinile prenizke postavke in sedaj, ko je delo dovršeno, je ministrstvo vsled pomanjkanja kredita ustavilo izplačila. Vsled tega morajo ljudje čakati krvavo zasluženih krajcarjev. Gre se za precej tisočakov. Posredovanja pri ministrstvu sta se poprijela poslanca viteza Pogačnik in Piber. Upamo, da se kmalu reši ta neprijetna stiska.

Koprivnik v Bohinju. Za našo cerkev je napravil daleč znani slikar M. Bradaška zopet novo sliko za veliki altar. Kakor zadnjič sv. Frančiška, tako je tudi sedaj zares lepo naslikal sv. Križ. Skupina: Marije, Janeza in Magdalene preseneti človeka. Te dve sliki sta prvi njegovi v Bohinju. Toplo priporočamo g. slikarja. — 24. aprila bo ravno 10 let, kar se je ustanovila dekliška Marijina družba. Za spomin so dekleta pobirala denar za sliko in v enem dnevu nabrala skoro 200 kron. V majniku bomo pa še v cerkvi praznovali desetletnico. Kako, bomo sporočili. — Sneg je izginil, zato pa imamo prve dni velikega tedna deževno vreme brez jasnih dni.

gotovil svojo pomoč. Kmalu nato je pa isti minister pisal dr. vit. Vukoviću pismo, katero navedem tu, da se otme pozabljivosti. Glasi se mej drugim dobesedno: „Vsled moje dane besede, da bo c. kr. vlada upoštevala Vaše želje glede moralne in gmotne podpore avstrijski šoli, ki se bo ustanovila v Aleksandriji, sem poskrbel potom naših oblastev za one podatke, ki se mi zdé neogibno potrebni, predno morem kaj ukreniti. Četudi se ti že dobljeni podatki ne ujemajo vsem z onimi, katere je navelo Vaše blagorodje, tako zlasti glede od interesentov pričakovanega visokega števila šole obiskujočih otrok, katero je morda z ozirom na menjajoči se značaj naše naselbine v Aleksandriji cenjeno previsoko, sem vsejedno sklenil, da hočem principijelno vpoštevati v Vaši vlogi podane želje.“

Vodi me namreč stremljenje, da vedno po možnosti podpiram kulturne potrebe svojih so-rojakov v tujini; zato sem pripravljen, nakloniti pred kratkim v Aleksandriji že ustanovljeni avstrijski šoli moralno kakor tudi primerno gmotno podporo od strani c. kr. vlade. Z ozirom na to naročam objednem c. in kr. konzulatu v Aleksandriji, da stopi z vodstvom šole v ožjo zvezo in da skrbi na pripraven način za njen prospeh. Glede visokosti subvencije, ki se ima temu zavodu podeliti iz državnih sredstev, si moram še pridržati definitiven sklep.“ — Aerenthal. Dunaj 11. januarja 1908.

Prve težave so bile srečno premagane, ker so se pristojne oblasti sedaj morale začeti zanimati za našo šolo in za njo skrbeti. Kako so bil

vencev in Hrvatov, ki pa nimajo nobene svoje šole. Da bi si opomogli v tej nujni potrebi, so z mnogimi žrtvami ustanovili prvo avstrijsko šolo, ki se je pa s težavo vzdrževala in se s težavo še zdaj vzdržuje, ker je prišlo v Egiptu do znane hude krize leta 1907. Domoljubi so tudi upali na izdatno pomoč avstrijske države, posebno, ker se je zatrjevalo, da ne bo Avstrija odtegnila potrebne podpore, kadar mine huda kriza radi homatij na južnovzhodnih mejah države.

Slovenci skupno s hrvaškimi domoljubi so bili v prvi vrsti, ki so delali na ustanovitev resnično avstrijske šole. Država namreč je podpirala nad deset šol v Egiptu, katere pa, razen avstrijske podpore, jako malo poznajo našo državo. Učiteljsko osebo na teh zavodih ni avstrijsko in zato tudi pri najboljši volji ne more v mladini vzbujati ljubezni do domovine.

Slovenski in hrvaški domoljubi so iz početka zadeli pri svojem tako eminentno domoljubnem delu na nepričakovane ovire, ki so pa menda izhajale le od tod, ker je znano, kako težko se odločivni avstrijski krogi vžive v kaj novega, česar niso sami zamislili.

Slovenci in Hrvati se niso zbal trud. Poslali so na Dunaj k zunanjemu ministru deputacijo, ki je razložila težnje avstrijskih podanikov v Aleksandriji in ga prosila pomoči. V deputaciji so bili naslednji gospodje, ki zaslužijo, da se v kroniki avstro-ogrske šole zapišejo z zlatimi črkami, namreč: dr. vit. Vuković, dr. Šusteršič in dr. vit. Wolff. Ta deputacija je dosegla izvrsten uspeh. Minister Aerenthal jim je najprej ustno za-

Goriče. Če zaide pošten Slovenec v Goriče in je namenjen naprej v Preddivor, pa ne zna poti, je res težko. Sicer bo dobil brez težav ka- žipotno desko, ali s tem mu ni prav nič poma- gano. Če razume nemški jezik — in velika večina ga ne razume — bo bral zgoraj: „Bezirksstra- ße nach Höflein“, ubogi Slovenec pa samo s svojo materinščino pri deski ne bo prav nič opravil, kajti slovenski napis je bil na spodnjem mestu bolj izpostavljen dežju, ki ga je prav pošteno zmazal. Naj občinski odbor zamenja to pacarijo s samoslovenskimi napisi, kakor so občinske deske. Isto velja za kažipot v Tržič. To zahteva naš narodni ponos.

Iz Šmarje. Na cvetno nedeljo smo pokopali preč. g. dekana Mihaela Trčka. Pogreb je bil velikanski. Vodil je pogreb preč. g. kanonik T. Kajdiž in lepo je pokojniku v slovo govoril preč. g. dr. Lampe. Vse bo rajnega dekana ohrani- lo v prijaznem spominu, ker je bil blag gospod, vesten v cerkvi in je veliko storil za Šmarjo.

Na Bledu je organist in cerkovnik padel pri snaženju v cerkvi z lestve in se nevarno po- škodoval.

POLITIČNI PREGLED.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand bo obiskal 14. t. m. oficijelno bavarskega kralja v Monakovem.

Nemci v Gorici so pri zadnjih volitvah podpirali protiaustrijske Italijane proti Slovencem. Zato so pa Italijani izvolili dva Nemca v mestni svet, in sicer vpokojenega majorja Dietricha C. kr. major pa irendentari naj bi skupaj delovali za razpad Avstrije!

Čemu treba državnega zbora! S po- močjo § 14. je avstrijska vlada razglasila zakon o zavarovanju rudarjev in pa zakon o bosensko- hercegovskih železnica. Ta paragraf dela naglo in po ceni.

Francija, Rusija in Anglija so oddale Berchtoldu svoje mnenje glede grško-albanskih zadev, seveda v Grčiji prijaznem smislu.

Za Avstrijo. V Srbiji se je ustanovila stranka, ki bo delovala za sporazum med Srbijo in našo monarhijo. Glede zunanje politike bo stranka stala na stališču, naj se Srbija zdrži vseakega pustolovstva in naj ostane v dobrem razmerju z vsemi sosedi.

Zoper komisariat na Češkem, ki ga je postavila vlada, ker deželni zbor ni mogel de- delovati, so se nekateri Čehi pritožili na državno sodišče, ki je pa pritožbo zavrnilo.

Iz Hrvaške. Hrvaško-srbski liberalci, ime- novani koalicija, so dovolili Madjarom novo na- silje nad hrvaškim ljudstvom. Sklenil se je raz- lastilni zakon za hrvaško morsko obrežje. Po tem zakonu bo pomorska oblast v Reki lahko vzela Hrvatoma vso obalo od Reke pa do dalmatinske meje. Madjari bodo potem naseljevali svoje ljudi ob celem obrežju in čez nekaj deset- letij se bode od Reke do Obrovaca govorilo ma- djarski. Po Hrvaškem prirejajo opozicijske stranke velike protestne shode, ki pa bodo ostali brezuspešni. Tako se godi, ako dobe vlado v roke liberalci.

domoljubni Slovenci in Hrvatje veseli te zmage! Še zúaj sem vesel, kadar se na to spomnim.

G. konzul je pričel prihajati v šolo in k odbo- rovim sejam ter je posredoval, da je dobila šola subvencijo, a žal sprva silno skromno.

Šol. odbor je bil tedaj vsled nastale finan- cielne krize v Egiptu v nemali zadregi, kajti po krizi so bili silno prizadeti ravno največji prija- telji in dobrotniki šole. Ko bi ne bilo te nesrečne krize, bi pač ne bilo treba moledovati za pod- poro; ker so že poprej podpisali naši Slovenci in Hrvati toliko vsoto za nameravano šolo, da bi lahko pokrila vse stroške. Toda vsled krize se je moglo nabrati čisto malo, toliko, da smo mogli otvoriti šolo, a za njeno vzdrževanje smo bili v strahu.

Dne 23. aprila 1908 je poslal konzul šol- skemu odboru pismo, v katerem je javil, da je visoko c. in kr. zunanje ministrstvo priznalo avstro-ogrski šoli v Aleksandriji ustanovno pod- poro v znesku 1000 K in letne podpore 250 K. Zahtevalo se je tudi, da se mora šola imenovati avstro-ogrska in da c. in kr. konzul mora imeti nadzorstvo v njej.

Hvaležno smo sprejeli to podporo za prvo leto, kajti ž njo in ž ono, pri rojakih nabrano vsoto, smo mogli nabaviti si vse potrebne reči za šolo ter plačati naprej najemnino za eno leto in še je ostalo v blagajni za učne moči. Toda kako bo v prihodnosti? Moči rojakov so bile vsled krize izčrpane popolnoma, od učencev na- brana šolnina je bila malenkostna, državna pod- pora neznatna. Le 250 kronic smo prejeli na-

Bojkot proti Lahom so pričeli Hrvati v Splitu, ki se je pa ponesrečil, kakor se je tudi naš proti Nemcem 1. 1908. V Splitu vlada enaki liberalci, kakor v Ljubljani, zato ni čudno, če vse zavozijo.

Bojkot naše industrije. Ruska vlada je prepovedala tovarnam, ki izdelujejo vojne potreb- ščine, naročati kaj blaga v Avstriji ali Nemčiji. Pri nas bo prizadeto judovsko podjetje „Škoda“ na Češkem, ki izdeluje topove in oklepe za vojne ladje.

Madjarska pravica. Bivši državni poslanec in vodja Slovakov na Madjarskem, Hodža, je bil obsojen v Budapešti na 2 meseca ječe, plačilo 200 K in izgubo političnih pravic za dve leti, ker je „žalil“ madjarsko državo, katere sploh ni.

Katoličanom v Makedoniji se po zadnji vojski slabo godi. „Apostolstvo sv. Cirila in Me- toda“ v Ljubljani je dobilo več pisem od tam, v katerih se poroča, kako na eni strani Grki uni- čujejo katoličane, ki so Bolgari, na drugi strani pa še hujše Srbi. Katoličanom se pod Srbi godi hujše kakor preje pod Turki. V nekdanji turški Makedoniji je bilo 22 misijonskih postaj, sedaj so še samo štiri. V grškem delu Makedonije ni ostala niti ena desetina katoličanov. Nekaj se jih je izselilo, druge so pa Grki pomorili.

Boji v Albaniji. Nova Albanija ima prve boje, ki se bijejo v Epiru med grškimi vstaši in albanskimi orožniki. Neki bogat Grk je poslal iz Amerike vstašem 250.000 frankov, katere je sicer grška vlada zaplenila, grški poslanik je pa na Dunaju povedal, da to Grkom najhujše de, ker je nekaj Grkov prišlo pod Albanijo. Avstrija in Italija sta se začeli gibati in baje pošljeta nekaj ladij in vojakov v Albanijo, ako Grčija, ki podpira vstaše, ne napravi reda. Okoli mesta Ko- rice so vedni boji. Albanska vlada namerava ku- piti v Italiji 4 torpedovke, s katerimi bo zastra- žila obrežje, ker Grki dovažajo po morju vse potrebščine za vstaše. Tudi je vlada ukazala, da morajo priti na kontrolne zbornice vsi bivši turški vojaki v starosti od 29 do 39 let. Urediti hoče deželno brambo.

Angleški kralj, o katerem se je poročalo, da bo obiskal ruski dvor, kar bi utrdilo angleško- rusko prijateljstvo, letos ne pojde v Rusijo.

Angleški ministrski predsednik Asquith je bil zopet izvoljen za poslanca. Nihče si ni upal proti njemu kandidirati.

Švedski kralj je nevarno obolev na že- lodcu. Zdravniki upajo, da mu bodo z operacijo rešili življenje.

Napad na indijskega podkralja. V Lon- donu se vrši razprava proti zarotnikom, ki so nedavno nameravali usmrtiti angleškega podkralja v Indiji.

NOVIČAR.

Naš cesar se je pri vsprejemu nemškega cesarja prehladil, ker je bilo slabo vreme.

Odlikovanje. Cesar je podelil preč. g. ka- noniku dr. Ivanu Svetini v Ljubljani ob priliki njegovega vpokojenja in župniku Janezu Oblaku na Bledu viteški križec Franc Jožefovega reda. Iskreno častitamo!

slednja leta. To je pač bolj žalostilo ko veselilo požrtvovalne domoljube v tujini, ki so več storili za šolo, kot so premogli.

Ko so 1. 1908. prišle slovenske Šolske sestre v Aleksandrijo in prevzele šolo, niso bile de- narne razmere najboljše. Toda z veliko varčnostjo je šlo dalje in dne 27. aprila 1909 je šolski odbor v navzočnosti novega konzula g. Petrovića izročil šolo z vsem inventarjem ter brez dolga v nji- hovo oskrbo in vodstvo edino pod tem pogojem, da izpolnjujejo šolska pravila in da zlasti vsak dan vsaj eno uro poučujejo otroke v slovenščini. Šola pod vodstvom spretnih in požrtvovalnih sester je napredovala čedaljebolj. Učencev je bilo vsako leto toliko, kolikor so jin sestre mogle sprejeti, in ugled šole je rasel. Ko bi ne bila tako visoka najemnina in premalo prostora, bi se še izhajalo. G. konzul Petrović in njegova gospa soproga sta veliko storila za šolo. Na konzulovo posredovanje je pred dvema letoma povišala vlada podporo na 500 K in lansko leto na 2000 K. Vsled velikanske draginje in visoke najemnine je treba kljub temu resno misliti, da Šolske sestre kupijo čimprej svet in sezidajo lastno, primerno šolo, ako hočejo še nadalje tu delovati. V ta namen so sestre pričele lansko leto nabirati denar v Aleksandriji, in ne zastoj. Aleksandriji jako ce- nijo in čislajo našo šolo in radi precej darujejo sestram za zgradbo lastne hiše. Med drugimi naj omenim samo aleksandrijski municij, ki je na- kazal naši šoli letno podporo, ter egiptovskega podkralja Abbasa Hilmo II., ki je daroval sestram za nakup lastne hiše 2500 K.

Iz kmeta se norčujejo! „Neodvisni“ kmet je revež, ker se iz njega norčujejo za njega pi- sani liberalni listi. „Sava“ piše, da je klerikalni deželni zbor pokazal ljubezen do kmeta s tem, da mu je povišal davke le za 15%, kateri se bodo pa kmetu v veliki meri povrnil vsled no- vega cestnega zakona; obdavčili so pa huje mesta in trge z edinim namenom, da znosijo svojo jezo nad temi neposlušnimi volilci. „Slov. Dom“ pa piše, da bo glavni prebivalec kranjske dežele, naš kmet, klel in krčil roko, ker bo nosil najhujše davke. Pravi, da se na kmeta prevla- vse, sam pa ne more podražiti svojih pridelkov, ker jih drugače ne more prodati, da bo torej najbolj občuno tepen kranjski kmet. — Kranjski kmet, če ima še kaj svoje pameti, mora čutiti, kako ga liberalci vlečejo.

Hvaležnost in resnica. V predzadnjem listu smo očitili našim mestnim liberalcem ne- hvaležnost, ker so pod predsedstvom g. Cirila na shodu pri „Petrčku“ rekli, da mesto Kranj ničesar ni dobilo od deželne uprave, odkar ima v deželnem odboru večino „Slov. Ljud. Stranka“. Navedli smo cesto v Besnico in kranjski vodo- vod kot dokaz, da je deželna uprava za mesto Kranj zadnja leta precej veliko žrtvovala. Priza- deti liberalci so pa v „Savi“ drugi dan napove- dali, da nas bodo zavrnili. Čez dolgi teden je „Sava“ res prinesla članek, v katerem se pripo- veduje, kako so liberalci, ko so bili še gospo- darji v deželi in cestnem odboru, delali proračune in načrte in sklepe za cesto v Besnico in za kranjski vodovod. To pa „gospod s pavovim perjem“ v članku nalašč zamolči, da je deželni odbor zadnja leta dovršil in plačal, kar so li- beralci sklenili, in da se je tedaj deželni možnji- ček pod „klerikalnim“ gospodarstvom usušil pri besniški cesti za 15.444 K (še za 3% več, kakor so sklenili liberalci) in pri kranjskem vodovodu za 186.000 K. Ker je deželna uprava morala te vsote odšteti, je pač nehvaležno in neresnično, če se ji očitata, da za Kranj ničesar ni dala. „Sava“ dostavlja, da bi kranjskega vodovoda še danes ne bilo, ako bi bila imela pred 1. 1908. večino v deželnem zboru S. L. S. Ali ni zadnjih šest let naša stranka desetkrat več vodovodov v de- želi napravila, kakor liberalci v petdesetih letih? Zakaj bi tega ne bila? Ali je to hvaležnost? Pir- čevo je tudi, ko pravi „Sava“, da so „klerikalci“ hoteli vodovod za Kranj za vsako ceno prepre- čiti. Pod temi „klerikalci“ se v prvi vrsti razume g. Pavšlar. To pa ni res, da bi bil on vsak vo- dovod za Kranj hotel preprečiti. Imel je le svoje načrte. Splošno pa Pavšlarjeve načrte glede vod- nih zadev liberalci sedaj tako močno odobravajo, kakor so ga nekdanj zaradi njih močno vlekli „za ušesa“. Da je bil glede kranjskega vodovoda naš dobri deželni odbor nekoliko na led speljan, ko je preveč verjel načrtom g. Hraskega, je pa ve- jetno. Veliko jih trdi, da je vodovodni stolp ne- okusna, nepotrebna in draga stavba, ki ne bo prinesla nikomur slave, kajti voda teče danes čez Savski most v Šmarjetino goro, kjer bi lahko bil rezervar. Ona čerpa nad Kranjem naj bo pa do prihodnjega potresa spomenik, da je bil g. Pirc enkrat poslanec mesta, za katerega napredek še prav nesrečno pritiska kljuko.

Nova deželna doklada, čez katero libe- ralni mogotci silno zabavljajo, dokazuje veliko

To je nekaj. Pokazala se je vsaj dobra volja celo od strani tujcev, da se sezida šola za avstrijsko naselbino. Toda kupiti svet v Aleksandriji in se- zidati novo šolo, za to je treba že malo večje glavnice. Zdaj je na avstrijski vladi, ako ji je mar, da se ohrani prepotrebna avstro-ogrska šola v Aleksandriji in da se po njej ohrani in po- množi avstrijski vpliv v Egiptu, kot to zasluži naj naša ljuba Avstrija, naj šolo izdatno podpre.

Priznati se mora očitno, in to ve dobro tudi naša vlada, da so Šolske sestre v Aleksandriji vedno z vso vnemo izpolnovalle svoje dolžnosti kot učiteljice na avstro-ogrski šoli in tudi kot oskrbnice in voditeljice Franc-Josipovega zave- tišča. Zato je pa tudi pričakovati, da bo avstrijska vlada vse to upoštevala in jim zdaj pri- skočila na pomoč, da bodo mogle sezidati lastno šolo in nadalje tu ostati in delovati. Če pomislim, kaj in koliko store druge vlade za svoje šole v Egiptu, kar mi je dobro znano vsled njegova 12 letnega bivanja v Egiptu, n. pr. Italija, Fran- cija, Angleška, Nemčija, si ne morem misliti, da bi Avstrija ne hotela storiti vsega, da ohrani in utrdi v Egiptu šolo, katera se edina more imeno- vati v resnici avstrijska šola. O, da bi te besede našle odmev na pravem mestu in ne ostale glas vpljočega v puščavi! Upajmo! Naša ljuba Avstrija ima v Egiptu svoje vdane in zveste otroke in teh ne bo pozabila nikdar.

P. Benigen Snoj,
avstrijski diskret Sv. dežele.

politično razumnost S. L. S. Poleg kmeta varuje ta doklada tudi malega obrtnika. Povišanje doklade na pridobnino zadene le tiste, ki plačujejo na leto nad 60 K državne pridobnine, to so pa tovarnarji, advokati, notarji in delniške družbe. Od teh bodo plačali: Ljubljanski bogataši na leto 41.090 K več, kakor do letos, dalje Južna železnica 94.789 K, državna železnica 27.141, državni rudnik v Idriji 55.926, Ljubljanska kreditna banka 19.016 K več. Iz tega je razvidno, da bo največ plačeval judovski kapital. Toda, ker bodo morali tudi liberalni advokati in notarji in pa „Kreditna banka“ plačevati nekaj tisočakov več, zato pa tudi liberalna stranka, v katere vodstvu so skoro sami advokati in notarji, hujska proti naši stranki, ki je tak pameten sklep napravila. Žalostno je pri tem to, da se dobi še kak kmet, ki je tako zaslepljen, da se da vleči od liberalcev, ki v „Savi“, „Slov. Domu“ in enakih trobilih iz njega naravnost norce brijejo. Liberalni kolovodje po mestih hujskajo meščane, da jih dežela požira, na deželi pa vlečejo kmete, da bodo morali sami plačevati vse doklade.

O dr. Žerjavu, ki je bil obsojen radi „Agro Merkurja“, piše „Slov. Narod“, da je „brez vsakega gospodarskega talenta, gospodarski šolarček brez vsake skušnje, pravi gospodarski analfabet, napihnen po mladeniški domišljavosti.“ — Ko je pa dr. Žerjav nastopal proti S. L. S. in ko je na skupščini na Bohinjski Bistrici s svojo strastno agitacijo pognal „klerikalce“ iz odbora družbe sv. Cirila in Metoda, ga je pa isti „Narod“ proslavljajal.

O podkupljevanju. Ljubljanski list „Dan“ je dobil od našega zunanjega ministrstva po čeku 600 K. O tem je izvedel „Slov. Narod“ in to sivar priobčil. Uprava „Dneva“ je denar vrnila. Nekaj časa je bilo o tem precej tiho. Ker je „Slovenec“ nekaj podregel, je pa „Dan“ prinesel dopis od svojega „dunajskega“ poročevalca, ki pojasnjuje to pošiljatev tako-le: „Opozarjam Vas, da je „Dan“ prišel za „Jutrom“ („Jutro so liberalci“ izdajali pred „Dnevom“), da je torej zaznamovan kot „Jutrov“ naslednik. — „Ravno zato bi lahko dobil podporo...“ samo enkrat — k večjemu dvakrat, potem bi ga pa izdali, kakor so Šviho in bi bil s tem uničen. — Kaj bo rekel bivši izdajatelj „Jutra“ g. Miha Plut?

Med zavezniki. Četrtek „Dan“ se je spravil nad socialistiško „Konsumno društvo za Ljubljano in okolico“. „Dan“ piše, da ni vse v redu. Ante Kristan da neki vse pritožbe ignorira. Piše dalje: „V prvi vrsti so člani sami poklicani, da napravijo remeduro, poleg tega pa imajo tudi še drugi faktorji dolžnost, da nastopijo za koristi že itak dovolj izkoriščenega delavstva, da se ga reši pijavk, ki ga brezsrčno izsesavajo.“ „Kaj bo odgovoril na to g. Ante? Smešno je pri tem to, da se „Zarja“ tiska na tistem stroju, kakor „Dan“.

Kam z delavci? Neki liberalni list poroča, da je ljubljanska predilnica odpustila 65 svojih delavcev, in svetuje, da naj se ti delavci obrnejo do dr. Susteršiča, ki naj jim preskrbi takoj zaslužek v drugi tovarni. Mi pa pravimo: Čemu v tovarno? Na kmete naj gredo, tu je zdaj polno dela in veliko pomanjkanje delavcev. In če je to res, kar je dr. Tavčar rekel na shodu v Kranju, da kmet živi izključno samo na stroške mest, jim pa niti delati ne bo treba, ampak bodo samo počivali in jedli.

Stroškov za vzdrževanje gledališča v Ljubljani bi radi liberalci celo polovico odložili na deželno upravo, ki bi vrh tega nosila še stroške za popravo poslopja. Potem naj se pa toliko da tudi za gledališča zunaj Ljubljane, katerih vsebi v kulturnem oziru niso dosti manj vredni, kakor oni ljubljanskega gledališča. Dosledno bi bilo.

Nebesa na zemlji. Kakor poroča „Zarja“, je imela „Zveza pivovarniških delavcev“ lani dohodkov K 296.015 99. Od tega je izplačala na podporah le 57.082 K. Za „organizacijo“ in „upravne stroške“ je pa izdala K 116.078 07. Toliko so pobrali koritarji, ki jih pri soc. demokratskih organizacijah mrgoli.

Kdo je pospravil? V socialdemokratski „Delavski konsumni zadrugi“ v Trstu je zmanjkalo 15.300 kron.

„Učiteljski Tovariš“ se še vedno tu in tam naroča za žulje ljudstva. V „Zarji“ učitelj A. Hreščak očita v odprtem pismu predsedniku „Zaveze“ Luki Jelencu, da je njegov način boja v „Učit. Tovarišu“ revolverski. Očita mu tudi več drugih nelepah lastnosti.

Društvo „Svobodna šola“ je imelo na Dunaju v nedeljo občni zbor. Svobodomiselnici so vlado tako strupeno napadali, da je bil vladni zastopnik prisiljen zbor razpustiti. Posredovati je morala tudi policija, ki je 8 zborovalcev zaprla.

Dr. Kisovec, poznani „narodni radikalec“ in vodja tržaških „narodnih“ delavcev, je hotel, kakor poroča „Dan“, na nekem zborovanju Italijanom na uslugo govoriti ne le slovenski, ampak tudi italijanski, a so slovenski zborovalci preprečili. Radikalna narodnost!

Zavarovanje rudarjev zoper nezgode je uveljavljeno s § 14. Žalostno za zbornico, kjer so socialisti med najmočnejšimi strankami, da se morajo tako važne zadeve uveljaviti nasilnim potom.

Med svobodomiselnici. Češki svobodomiselniki list „Čas“ očita bivšemu mestnemu svetniku v Pragi, Černohorskemu, da je dobil pri nakupu sveta za obrtno šolo 20.000 K provizije. Čedne stvari!

Kranjska industrijska družba namerava prenesti svoj sedež na Dunaj, da tako oškoduje slovensko Kranjsko na davkih in dokladah. „Slov. Narod“ vriska samega veselja, da bo dežela dobila manj na dokladah. „Narod“ se moti, če misli, da bo potem liberalcem „pšenica bolj cvetela“.

Rdeč teden. Poleg velikega tedna imamo sedaj tudi rdeče in bele tedne. Socialni demokrati določajo po en teden za agitacijo za svojo stranko in svoje časnike; te tedne imenujejo rdeče tedne. En tak teden so dobili v Nemčiji 110.000 pristavev in 68.000 naročnikov. Rdečim tednom nasproti so katoliške stranke vpeljale — bele tedne. Slovenci pač imamo „belo nedeljo“, o belem tednu, ki bi bil tudi potreben, pa še ne vemo veliko.

Slovensko gledališče v Trstu je za letos končalo s predstavami. Kakor se poroča, bo pa sploh prenehalo, ker ima veliko izgubo. To je čisto naravno! Prvaki so ljudstvo spridili z večnimi „narodnimi plesi“, zato sedaj ljudstvo nima smisla za umetnost. Pač pa Slovenci polnijo kinematografe in „kabaretni pajzel“ na Acquedottu poleg „Politeama“ in enake „umetniške“ zavode. Tudi v Ljubljani ni boljše!

Mladočeško blato. Glavni tajnik mladočeške stranke Sucz je izdal, da je dobil odvetnik dr. Vejvara pri prodaji nekih praških občinskih zemljišč 324.000 kron, od katerih je nekaj dal tudi svojim pomočnikom. To so liberalci!

Matej Sršen, bivši večkratni kandidat liberalcev v kamniškem okraju, je umrl 7. t. m. na Skaručini, star 62 let.

Narodni radikalizem. „Agro-Merkur“ je imel v Trstu podružnico in je dopisoval ž njo v nemškem jeziku, ker tržaški vodja ni znal slovensčine.

Odkritje južnega tečaja. Društvo „Kranj“ priredi v „Ljud. domu“ v četrtek, 16. aprila ob pol 8. zvečer skioptično predavanje. Predaval bo g. profesor Vinko Šarabon o „odkritju južnega tečaja.“ Vstopnina za odrasle 20 v, za mladino 10 v.

Sestanek gorenjske podružnice S. D. Z. se vrši v sredo po veliki noči, 15. aprila 1914, v gostilni na „Gaštelju“ pri Kranju s sledečim vzporedom: a) Podružnične zadeve. b) Predavanje g. ekspozita Jos. Anžiča o sitariji. c) Ogleđ delavnic. d) Kosilo. Popoldne: Predavanje phil. Koblarja: „Slovensko oziroma jugoslovansko vprašanje v teoriji in praksi.“ Začetek ob pol 10. uri dop. Za odbor: Markič Franc, tč. tajnik.

Izobr. društvo v Smledniku priredi na belo nedeljo pop. krasno Fr. Finžgarjevo igro: Divji lovec. Prijazno vabljeni vsi!

Nasilen berač. Dninar Martin Gorjanc je beračil po Preski. Ker je bil pijan, so ga nekateri odpravili brez daru. To ga je tako raztogotilo, da je pričel preklinjati in razbijati, da so morali poklicati orožnike na pomoč, ki so ga spravili na varno.

Lep sin. France Merše iz Zgornjih Gameljnov je svojega očeta Jakoba s polenom obdelal in ga na glavi in životu hudo poškodoval.

V odborovi seji Slov. Matice se je predsednik dr. Ilesič zahvalil bivšim odbornikom gg. dr. A. Brezniku, dr. Jos. Debevču, dr. F. Deteli, Fr. S. Finžgarju, prof. Iv. Grafenauerju in kanonikoma dr. Grudnu in Iv. Sušniku. Še celo pametnejši liberalci so zahtevali, da naj odstopi dr. Ilesič, ki je povzročil zahrbtno gonjo proti našim odbornikom, a zmagala je radikalna struja. Tako je prešla „Matica“ v popolnoma liberalne roke.

Gregorčičeva „Oljka“, katero je krasno uglasbil preč. g. p. Sattner, se bo pela na koncertih „Glasbene Matice“ v dvorani „Uniona“ v Ljubljani 22. in 23. aprila zvečer in 26. aprila popoldne. Strokovnjaki trdijo, da je ta kompozicija višek slovenske glasbene umetnosti.

988 let znaša starost 12. starčkov, ki so bili včeraj pri obredu umivanja nog v ljubljanski stolnici. Ti možje so večinoma Gorenjci.

„Dolenjske novice“ so začele zopet izhajati.

Izpred dež. sodišča. Vlomilec L. Jereb, ki je pobegnil iz ječe ljubljanskega sodišča in bil vjet, je dobil zaradi tatvine pri L. Būrgarju 6 mesecev ječe, njegov tovariš I. Pavlič 3. mesece policaj A. mandič 4 mesece in njegova žena 6 tednov ječe.

Na mlekarški šoli na Vrhniki priredi deželni odbor v času od 20. aprila do 15. septembra t. l. mlekarški tečaj. V tečaj bo sprejetih 12 fantov in 6 deklet v starosti od 16 do 28 let, ki znajo pisati in računati. Stanovanje bo brezplačno, pač pa si morajo učenci in učenke sami skrbeti za luč in pranje perila. Dekleta morajo prinesiti seboj tudi posteljno perilo in odejo. V svrhu pokritja stroškov za hrano, šolske potrebščine, vožnjo itd, kateri načeloma zadenejo udeležence same, pa je deželni odbor določil po 6 ustanov za fante in dekleta s Kranjskega po 30 K na mesec. Prošnje za vsprejem se vlagajo pri deželnem odboru do 14. aprila t. l. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko sprčevalo.

Velika tatvina. Iz tržaške proste luke je je izginilo za 9.000 K blaga, ne da bi imeli sled za tatovi.

Pozor pred agenti! Nekateri tuje tvrdke pošiljajo agente po deželi, ki lovijo predvsem gostilničarje, da bi naročili mal aparat za kinematograf. Okr. glavarstvo v Kranju svari gostilničarje pred nakupom, ker zakon ne dovoljuje, da bi se združil kinematografski obrat z gostilno. Kdor hoče vršiti kinematografske predstave, mora dobiti oblastveno dovoljenje.

Opozorjamo na predstave, pri katerih se predvaja

rojstvo, življenje, čudeži, trpljenje in smrt

JEZUSA KRISTUSA

v kinematografu „I. NADIŠAR“ v hotelu „Nova pošta“ v Kranju. Predstave se vršijo v soboto 18. aprila ob pol 2., 3., pol 5., 6. in ob 8. uri. Na Belo nedeljo 19. in ponedeljek 20. aprila, ob 9. in 11. uri popoldne ter ob 1., pol 3., 4., pol 6., 7. in pol 9. uri. Vsaka predstava traja 1 uro in pol. Cene vsled velikih nabavnih stroškov nekoliko zvišane: I. prostor K 1-50, II. prostor K 1-—, III. prostor 60 v, otroci I. prostor 80 v, II. prostor 60 v, III. prostor 40 v. — Ta najnovejša, popolnoma barvana slika, se nikakor ne da primerjati z dosedanjimi te vrste, ter je pred par tedni dossegla v Ljubljani največji uspeh. Priporočljivo je kdor ni imel prilike videti teh predstav v Ljubljani, da ne zamudi redke priložnosti, ter se potruži v Kranj. Nobenemu ne bo žal. Predvaja se nepreklicno samo 3 dni!

Na tedenski semenj v Kranju dne 6. aprila je bilo prignanih:

domače govedi	128	za pitane vole	88 v
bosenske	—	za srednje pitane vole	80—82
hrvaške	—	za nepitane vole	76—78
telet	7	za teleta	96—K
domačih prašičev	12	za pitane prašiče	1-20
hrvaških	—	za prašiče za rejo	0—
domačin koz	—	za bosensko goved	0—
domačih ovac	2	za domače ovce	0—

Za 100 kg:

pšenice	24—	K detelja	1-60 K
rži	22—	seno	8—
ječmen	20—	pšenična moka	kg 0-42
oves	17—	kaša	0-32
koruza	17—	ješprenj	0-28
ajda	23—	maslo	3—
proso	21—	jajce	0-6
krompir	4—	drva (trda) (klafta)	20—
fižol (rdeč)	28—	drva (mehka)	10—
koks	32—		

Godovi prih. tedna. Nedelja (12.) Velika noč; ponedeljek (13.) Vel. ponedeljek; torek (14.) sv. Justin; sredo (15.) sv. Helena; četrtek (16.) sv. Tiberij; petek (17.) sv. Rudolf; sobota (18.) sv. Apolonij.

Vsem županstvom se uljudno naznanja, da se dobijo

tiskovine za razredovanje konj

v tiskarni „Tiskovnega društva“ v Kranju.

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. t. d. je

SIROLIN "Roche"

koj dobro obnesio sredstvo v stalni rabi. SIROLIN "Roche" olajša in odstranjuje obolenosti sopol v primeroma kratkem času.

Je jako slasfen, sek prouzročujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

Izvorni zavoj a K. 4.- se dabi v vseh lekarnah.

RAZNOTEROSTI.

Žalostne deželne finance imajo na Moravskem. Dežela ima cvetočo industrijo in trgovino, tudi kmetje so tam premožni, vendar grozi deželi gospodarski polom. Deželni zbor je v rokah češko-nemških liberalcev, ki so pripravili to bogato deželo na rob propada. Doklade so tam višje, kakor pri nas. Deželni odbor si tam pomaga z vedno novimi dolgovi. Liberalni poslanci so, ali sami mogotci, ali pa od teh odvisni ljudje, zato si pa ne upajo povišati doklade bogatejšim slojem, kakor je to storila naša stranka na Kranjskem. Tako je, kjer vladajo liberalci!

Madjarski „vitezi“. V Berlinu je povelil Janos pl. Ujvary nad 100.000 K in pobegnil. — V Novem Jorku se je ustrelil grof Evgen Aponnyi, bližnji sorodnik madjarskega politika Apponyia. Ponujal se je za natakara in, ker službe ni mogel dobiti, se je usmrtil.

Zgodovinski grad pogorel. Staroslavni grad Počnik na Češkem, ki ga je sezidal češki kralj Václav v 15. stoletju, je pogorel.

Plemenit dar. Krščansko-socijalni poslanec na Nižje Avstrijskem, Silberer, je napravil ustanovo za bolnike in berače in v ta namen daroval svoja posestva, vredna 1 milijon kron.

Krojaški pomočniki stavkajo v Gradcu. Mojstri se kljub temu, da smo pred prazniki, nočejo udati.

Poslanec Šviha biva sedaj v Portorose v Istri. Za dijete, ki jih je imel še dobiti kot državnoborski poslanec, je naročil, da naj se mu tja pošljejo.

Obsodba na Ruskem. Darja Smirnova, ki se je nazivala „Mater božjo“ in sramotila svete reči, je bila od porotnikov v Petrogradu obsojena na izgon v Sibirijo. Pri nas se pa časnikarski zasmehovalci svetih reči še danes sprehajajo prosto in zadovoljno.

Tovarna gospodarskih strojev v Loszoncu na Madjarskem je pogorela. Zgorelo je nad 2.000 gospodarskih strojev. Škoda znaša nad 1 milijon.

Bogoslovci stavkajo v Belgradu, ker se je z njimi grdo postopalo in so jim dajali slabo hrano.

Dragocena kupa. Kustos muzeja v Šopronju na Madjarskem, Zettel, ima dragoceno kupo iz rimskih časov. Neki angleški muzej mu je ponudil zanjo 240.000 K.

Umorjeni misijonarji. Ob reki Drydale v Avstraliji so domačini razdejali misijonsko postajo in umorili dva patra in šest bratov.

Velika poneverjenja. V Petrogradu so izvršili nenadno revizijo na glavni pošti. Pri tem so prišli na sled, da so visoki uradniki grozovito goljufali.

Celo rodbino usmrtili so v gališki obmejni vasi Litlava neznani lopovi. S sekuro so odsekali glave štirim osebam.

Kratek zakon. Anton Resch iz Berlina se je v soboto poročil. Po poroki so svatovali. Ženin in nevesta sta se zastupila s pokvarjenim mesom in je nevesta še isti večer umrla.

Lepa nevesta. Acsorja Nettelbecka v Düsseldorfu je ustrelila njegova nevesta. Pripravil jo je do tega njen prejšnji zaročenec, zdravnik dr. Neufeld, ki so ga že are irali.

Wertheimova tovarna, ki je znana tudi pri nas po svojih železnih blagajnah, je prišla v konkurz. Nepokriti dolgovi znašajo 22 milijonov kron.

Velika nesreča na morju. Ribiško ladje vje ob Novi Fundlandiji je zasačil vihar. Ena ladja se je ob ledeni plošči razbila. Utonilo je 64 ribičev. Neko drugo ladjo s 175. ribiči pa še pogrešajo. Najbrž se je tudi ta razbila.

Največji dolžnik. Med največje privatne dolžnike v Evropi štejejo nemškega kneza Hohenhloha, ki ima 110 milijonov K dolga. Njegova posestva na Madjarskem so vredna 130 milijonov kron.

Zvest uslužbenec je pismonoša Roviš v Pulju. Ogoljufal je pošto za 1800 kron. Ko je hotel ogoljufati zopet za 90 K, so ga prijeli. Roviš je takoj vse priznal.

Ponesrečen mornar. Mornar Peter Colotolo, ki je bil uslužben na parniku „Franconia“, je padel na parniku 10 metrov globoko in se pri tem težko poškodoval.

Poizkušen samoumor. Vpokojeni profesor Šikora z Dunaja si je v mestnem kopališču v Gorici prerezal žile na roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Po zraku iz Pariza v Pekin. Nemški zrakoplovec Heinz Fleiderbaum bo poletel iz Pariza čez Genovo, Trst, Dunaj, Petrograd v Pekin na Kitajskem. Za ta polet je razpisana nagrada 155.000 mark.

Železniška nesreča. Na progi Subota-Pozorita se je odtrgal od vlaka poštni voz in zapeljal v tovarni vlak. Voz se je pri tem razbil. Dva poštna uslužbenca sta bila ubita, eden pa težko ranjen.

Zrakoplovne nesreče. Na letališču v Reimsu so se v nedeljo smrtno ponesrečili trije zrakoplovci, med temi znani Francoz Vedrines.

SLOVSTVO.

„Žun, dohodnina“. Knjigo je sestavil strokovnjak Valentin Žun, tajnik v c. kr. finančnem ministrstvu, ki je že znan veščak v davčnih zadevah. Ta knjiga ima poleg poljudnega, stvarnega in temeljitega pouka o novi osebno-davčni noveli tudi veliko praktičnih vzorcev, ki olajšujejo pravilno napoved. Zlasti določbe o samskem davku in pa o vpogledu v trgovske knjige bodo gotovo našle zanimanje v najširših krogih. Knjigo je založila „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani in stane 1 K 60 vin.

Kateheze za prvence. Priprava za prvo spoved, za prvo sv. obhajilo in za birmo. Izdalo in založilo Društvo slovenskih katehetov. V Ljubljani, 1914. Navodilce je dobro in knjižico priporočamo. Konec kesa bi se, menimo, bolj prav glasil (brez pomišljaja spredaj) „po Kristusu, Gospodu našem.“

Koliko je pravzaprav vredna gnojnica?

Da je gnojnica precej vredna, to vé vsak kmet, ker kamor pelje lajto z gnojnico na travnik, tam se vidi čez nekaj časa curek črne, velike trave. Koliko je pa pravzaprav gnojnica vredna v primeri s cenami, kakršne plačujemo za umetna gnojila, to je vže marsikateri gospodar vprašal in želel izvedeti.

Po nekem letaku, ki ga je prinesel novejši čas „Kmetovalec“, je v 1000 litrih gnojnice 2·2 kg dušika, 4·6 kg kalija, 0·1 kg fosforove kisline, 0·2 kg apna. Na podlagi teh podatkov lahko preračunamo vrednost gnojnice.

Čilski soliter je sedaj pri „Kmetijski družbi“ po 28 kron in amonijev sulfat po 34 K. Mi računamo oboje radi stroškov za vožnjo po 2 K dražje, torej čilski soliter po 30 K in amonijev sulfat po 36 K. Računa se, da je v 100 kg čilskega solitra 15 kg dušika in v 100 kg amonijevega sulfata 20 kg dušika. Potem takem pride v čilskem solitru veljati en kg dušika 2 K in v amonijevem sulfatu 1 K 80 v. Sicer nekateri trdijo, da gre pri amonijevem sulfatu skoro $\frac{1}{3}$ dušika v zemlji v izgubo, pa o tem si še strokovnjaki — diplomirani kmetje — nasprotujejo. Naj bo stvar tako ali tako, kupljen dušik moramo mi plačati vsaj po 2 K za 1 kg.

Potem pride vrednost gnojnice:

- 2·2 kg dušika po K 2— = K 4·40 v
- 4·6 „ kalija „ „ —33 = K 1·52 „
- 0·1 „ fosfor. kisl. „ „ —44 = K —04 „
- 0·2 „ apna se nič ne računa:

Skupno K 5·96 v

Gnojilnih snovi je torej v 1000 litrih gnojnice za 5 K 96 v, ali okroglo 6 K. Vsak liter gnojnice je torej vreden nekaj več kakor pol vinarja. Ker se pri nas po poljskih potih navadno more peljati s samcem samo po 1 polovnjak, je torej vsak polovnjak vreden okoli 2 K.

Seveda ni vsaka gnojnica jednako vredna: ona od svinjakov ali gnojišč, kamor zateka deževnica, morda komaj polovico tega, kakor od ljudskih stranišč.

„Kmetovalec“ v št. 1. t. l. piše: 100 kg amonijevega sulfata ima v sebi toliko dušika kakor 8000 litrov gnojnice. Voz gnojnice ima povprečno 500 litrov, torej 100 kg amonijevega sulfata nadomesti 16 voz (po 500 l.) gnojnice in 100 kg čilskega solitra 12 voz gnojnice. — Ta zadnja trditev se mora nanašati samo na dušik, ker v 100 kg amonijevega sulfata pač more biti porabnega toliko dušika, kakor v 8000 litrih gnojnice, pa v 8000 litrih gnojnice je tudi 36·8 kg kalija, ki je vreden okoli 12 K. Primera torej ne drži. Vrednost 8000 litrov gnojnice je $8 \times 5·96$, torej blizu 48 K, za 12 K več, kakor je vredno 100 kg amonijevega sulfata. Res, da je z vožnjo gnojnice precej več dela, pa tudi to delo je plačano.

Torej za prihodnost si zapomnimo: vsak polovnjak gnojnice je vreden 2 K!

J. M.

Za smeh in kratek čas.

Iz šole. Učiteljica je nekega lenega dečka kaznovala. Mati njena pride k učiteljici in zavpije nevoljna: „Mojega otroka ne bote več kaznovali. Vi imate svojo plačo in vam je potlej vseeno, če imate v šoli enega osla več ali pa manj.“

Sühorobarjev vzdihljaj: „Pretetu so slabi časi! Oben člouk nejma gnarja; če ga pa gdu ima, pa jegov naj!“

Gosta megla. Mornar pripoveduje: „Že marsikako meglo sem doživel, ampak take pa še ne, kakor lansko jesen, ko smo se vozili proti Avstraliji. Včasih je bila že tako gosta in debela, da smo se kar s hrptom nanjo naslanjali. Nekoč so nam pa štirje možje v morje padli, ker nismo zapazili, da se je bila megla za našim hrptom pretrgala.“

V šoli. Učitelj: „Zadnjič sem vam razlagal pijavko. Med katere živali prištevamo pijavko?“ — Tone: „Med sesalke.“

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznanih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 80 vin. v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 70 v za tubo.

Ganglional

je iz najboljših rastlin in po lastni sestavi pripravljen čaj, kateri se rabi z vspehom kot

domače sredstvo proti živčnim obolenostim.

Učinek tega čaja se pokaže posebno v tem, ker umiri živce, lajša bolečine, redi kri, odpravi krče, povrne spanec, sploh vpliva kar najbolje na telesno moč in dobro razpoloženje, kakor tudi na prebavo.

Ganglional se dobi pristen edino le pri c. in kr. dvornem in komornem založniku

JULIJU BITTNERJU, lekarnarju

Reichenau, Nižje Avstrijsko.

Cena eni škatljici z natančnim navodilom 3 krone. Dobi se se pa tudi v vseh lekarnah, drugače pa od zgorajšnje lekarnarje proti pošiljati 3 krone poštne prosto.

TISKARNA TISK. DRUŠTVA V KRAJU

PRIPOROČA SE TUDI MODERNO
UREJENA KNJIGOVESNICA

KUVERTE, RAČUNE, PISMENE PAPIRJE, VABILA,
VIZITKE, JUKSTE, VSTOPNICE, CENIKE, KNJIGE,
OKROŽNICE, ČASOPISE, PLAKATE, BROŠURE,
DIPLOME, RAZGLEDNICE itd. itd.
IZVRŠUJE NAJLIČNEJE IN PO NIZKIH CENAH.

Kako se poznajo prave gobe od strupenih. Nabrane gobe se dajo kravi. Če jih požre, so prave; če jih pa le povoha, so strupene.

Času primerno. A: „Kdo je dandanes najbolj zadovoljen in vesel?“ — B: „Kdor je še samec in ne bere nobenega časopisa.“

„Pri peku. Kupec: „Vaše žemlje so čedalje manjši!“ — Pek: „Ni res; ampak vaša usta so čedalje večji!“

Ameriško. Janez Poldetu, ki je prišel iz Amerike: „Ali so v Ameriki res tako visoke hiše, kakor se pripoveduje?“ Polde: „Res. Nekdo, ki je streho kril, se je moral na trebuh vleči, da je mogel mesec mimo, — tako visoko je bilo.“

V skrbah. Sodnik tolovaju, ki je na smrt obsojen: „Imate še kako prošnjo?“ — Obsojenec: „Imam, — če smem prositi eno budilko.“ — Sodnik: — „Čemu vam bo?“ — Obsojenec: „Imam tako trdo spanje, da se bojim, da bi se ne zbudil pravi čas, ko bo treba iti na gavge.“

Med otroci. Otroci najdejo slepca (kačo), ki se komaj giblje. Eden pravi: „Slepec je bolan; kdove, kaj mu je?“ — Jože: „Najbrže ima unetje slepiča.“

V kasarni. Častnik: „Ribič, znate plavati?“ — Vojak: „Znam!“ — „Kje ste se naučil?“ — „V vodil!“

Pred sodiščem. Sodnik: „Kaj pa vam je dalo povod, da ste postali vlomilec?“ — Obsojenec: „O, nič posebnega. Lani sem bil našel vetrih, pa sem parkrat poizkusil, če je za kaj.“

Važnost naj se polaga na besedo „Scott“!

Zaupanje, ki si ga je pridobila Scottova ribjeoljna emulzija tudi v zdravniškem svetu, je dalo in daje dannadan povod za podtikanje in hvaljenje drugih baje „ravno tako dobrih“ emulzij. Vi pa ravnate

v svojem lastnem interesu,

ako ostanete pri originalnem izdelku Scottove emulzije, kajti edino ta ribjeoljna emulzija je na Scottov način prirejena in uživa že skoro štiri desetletja svetovno slavo. — Zato zahtevajte in kupujte le Scottovo emulzijo!

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poizkušnjo.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev
J. Rozman, Kranj.

- I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Po gorenščem. A: „Ali je tvoja žena tudi mrvo tok, tok?“ — B: „O, pa še zvò!“

V šoli. Profesor: „Ko sem bil še v Novem Mestu, sem imel tudi enega dijaka, ki se grščine ni hotel učiti. In veste, kaj je bilo z njim pozneje? ... Doli na Hrvaškem je umrl!“

Uljuden deček. Tujec: „To je torej vaš Korel?“ — Mati: „Ja, moj najstarejši otrok — priden in uljuden.“ — Tujec: „Pa menda me ima za zdravnika?“ — Mati: „Kako to?“ — Tujec: „Ker mi vedno jezik kaže!“

Med postopači. Jozelj: „Kaj bomo počeli po zimi?“ — Lukež: „Jaz sam ne vem. Džlati se nam ne ljubi, krasti je prepovedano — izvolimo srednjo pot: pojdemo beračit.“

Razlaga. „Oče, kdaj pa postane bolezen „kronična?“ — „Kakor hitro si bil pri zdravniku!“

Nezadovoljen. Obsojenec: „Pet ur je trajala obravnava ... in človek dobi bore tri mesece!“

Draginja. Tat: „Presneto je meso drago! Dve klobasi sem ukradel, pa bom moral štiri tedne sedeti!“

Žitna kava
moja fina
in polovico manj stala, kajti
ta kava dvakrat bolj dišala
in videli bode, da vam bo
vrstno žitno kavo, primerjajte,
Pokusite enkrat moje iz-
pravi.
bovo kavo dober zajutrek na-
je, ako mislite, da se le z bo-
Ravno narobe

Štejneld pri Bečovu (Češko).
Karl Tišler-ju,
Naročite si takoj, a le pri
jamčim, da bode zado-
lepa, prav koristna darila.
in vrhu tega dobite v dar še
K 3-50 vsake poštnine prosto
stane 5 kg v lepi vrečki samo

Ravno narobe

Cement, traverze, vodovodne cevi

... žičnate ograje in druge ...
STAVBINSKE POTREBŠČINE
... priporoča po najnižjih cenah ...

Veletrgovina „Merkur“ Peter Majdič, Kranj
Zaloga Tomaževe žlindre in drugih umetnih gnojil.

3 stavbene parcele

ob državni cesti se prodajo
v Kranju, Kokrsko predm.
Več pape upravnništvo Gorenjca.

Singer
šivalni stroji
so nepreko-
sljivi v trajnosti
in vsestranski
uporabi.

Singer
šivalne stroje
dobite samo v
naših prodaj-
nalnah z „S“
izveskom.

SINGER Co. delniška družba
:: :: šivalnih stojev. :: ::
KRANJ, Glavni trg št. 119.

Učenca
za čevljarsko obrt
sprejme takoj
Franc Poljanec, Sebenje št. 40, p. Retnje
pri Tržiču.

KEIL-OV LAK
najboljši lak za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela prevlaka (glazura) za umivalne mize 90 vin.
Keil-ova pasta za čevlje po 30 vin.
Keil-ov lak za zlatenje okvirjev 40 vin. 6—1
Keil-ov lak za klobuke v različnih barvah.
Keil-ovo leščilo za pode 90 vin. ima vedno v zalogi tvrdka
Ljubljana: Leskovic & Meden. **Franc Dolenz**
Novo Mesto: I. Picsek.
Cranjelj: Anton Zure.
Idrija: Valentin Lapajne.
Kamnik: I. Petek.
Kočevje: Franc Loy.
v Kranju.
Radovljica: O. Homann.
Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Brežice ob S.: Uršič & Lipej.

2 x 2 = 5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je, da moji
žitni kavi, kar se okusa tiče, ni in
ne bode enake. Ta izvrstna žitna kava stane
5 kg pri meni samo **K 3-50** poštnine
prosto v krasni vrečki in vrhu tega dobite še
v dar prav koristna, lepa darila. Naročite si takoj,
a samo pri

K. Tišler, Schönfeld pri Bečovu (Češko.)

Najcenejše in najboljše
strešno krilo je

asbestni škrlj ZENIT

Izključna zaloga za Gorenjsko

Franc Dolenz Kranj
trgovina s špecerijo in dež. pridelki
Zaloga dalmatinskega Portland-cementa